

II

C26139

d

Flor.
Havol
28/6 1904 št. 145

LISTEK.

Spomin na Simona Jenka.

Simon Jenko in pred kratkim umrli župnik Alojzij Stare sta bila sošolca. Morala sta biti posebna prijatelja, kajti ravno pred petdesetimi leti je Simon Jenko za god sv. Alojzija (21. junija) poslal svojemu prijatelju Alojziju Stare humoristično in vendar presrčno voščilo, ki doslej ni bilo še nikjer natisnjeno:

Moj zlati Vekoslav!

Ker god je tvoj, ti za vezilo
Bi kupil kako žogo rad,
Al' pa če konjev par bi bilo,
Tacih, ki piskajo od zad.

Za krajcar črešenj tud' znabiti,
Al' borovnic bi ti poslal,
Pa s črešnjam' bi se zadušiti,
Umazat' z borovnicam' znal.

I s'cer tud' mošnja ni pustila
Kup'vati tacih mi reči,
Ker avša se je posušila,
Da ste sklenili se strani.

Naj dosti bode ti vošilo,
Ki ga prinese pismo to;
Le čuj, kak se ti bo godilo,
Če bo po mojih željah šlo:

Dokler se šteješ med učence,
šolski prah te še mori,

Naj dan na
Pero šulfu

Ko briti je
I dal že š
Bi vošil te
Bogato, pri

Naj lascev
Oči naj lju
Nohte venc
Dolgi za I

Če boš pa
Naj pusti š
Sam zberi
Ki kašlja,

Za maše k
Za vsako r
Da ložej d
Kozarec, v

Če zvolil b
I mlatil bo
Na cente v
Figur i tro

Če storil b
Naj kašelj,
Da v vsaki
Imel boš ti

Če zvolil b
Bi vošil ti
Na prsih ni
Nosila naj

Če bodeš k
Pri tebi le
Do vrata d
Da tak pos

dan ti eminence
carsko deli.

si bodeš brado,
bli boš slovo,
bi ženko mlado,
dno i lepo;

črnih, kože gladke,
bomilih bo,
nar ima naj kratke,
ce slabi so.

far, bogato faro
kof ti podeli,
kuhar'co si staro,
bolhe naj lovi.

metič naj ti plati,
narmanj en cekin,
olgi čas ti krati
ajen dobrih vin.

odeš stan lingvistov,
š Demostena,
saka stran avristov
ov naj ti da.

odeš se zdravnika,
kuga svet mori,
hiši dva bolnika
ozdravljati.

odeš stan vojaka,
svetinj vsaj sto,
tka suknje vsaka
bi vsaj eno.

upec, naj kupuje
Ljublančan vsak,
nar naj te obsuje,
taneš prav možak.

Če stan dopadel bo ti kmeta,
Naj njive dobro ti rode,
Naj dobro rastejo teleta,
Kokuša, kozli i ovce.

Si zvoli stan k'ter'kol' že bodi,
Jaz želel bom ti, Lojzek moj:
Da zlata sreča vedno hodi
Z nasutim košem pred teboj.

Slabost.

Spisal J. S. Brenov.

(Dalje.)

III.

Nastalo je jesensko vreme
prišli so dolgočasni dnevi. V gra
je zdaj vladal mir. Nikogar ni l
slišati in nikogar ni bilo na preg
Človek bi mislil, da se je tukaj
kaj zgodilo, ali nič posebnega se
zgodilo, in ljudje, ki so stanovali
kaj, so se grozno dolgočasili. Dol
časil se je Košir, ali ljubezen mu
ponehala. Sicer so ga večkrat
dajali nekakšni takšni občutki, kal
da se je že vsega naveličal in kal
da bi mu hotela rasti skrb, kako
bo vse končalo. Dolgočasila se
Ana, dolgočasila se je še najbolj
bila najnezadovoljnejša. Ni se ji
palo, ker si je želela prejšnjega b
nega življenja; to je bilo za njo p
mirno. Dr. Stružec se je stalno

»Hej, doktor!« je vpila in ga
za roko, nakar je Stružec pre-
šeno pogledal in skočil pokonci.

»Kaj spiš dan in noč in ni te
bli na spregled?«

»Ravno prav, da si prišla. Odkar
tukaj, zmerom pazim, da pri-
s tabo do besede, a zmerom se
iblješ.«

»A si že spet začel otročajiti,«
ekla in se obrnila, da odide. Ali
Stružec ji je zastavil pot in oči
nu divje vzplamtele.

»Nikamor, dokler se ne dome-
!«

»Ti si neumen; beži!« je skoraj
a in mu se hotela ogniti in iz-
Ali zgrabil jo je s svojimi ko-
nimi rokami in jo posadil na
ape.

»Tukaj boš sedela.«

Ona je ostala sede in radoveden
led vprla v njega. On se je tudi
edel k nji, objel jo okrog vratu
ačel: »Ana!« ... Nato je vprl na-
most grozni pogled v njo in roke
se mu tresle. »Kdaj pride tisti
da spet spoznaš, da sem jaz naj-
ši in se k meni povrneš?«

»O ti bebec! Misliš, da sem ne-
a!« se je norčevala in pustila,
o objemlje.

»Ana!« je izus
obenem holestno in
še bolj tresle.

»Ne bodi prism
umna še nisem, da
stradat, a zraven m
tepal.«

»Ana! Tega ne
stajati; nekaj se mor

Oči so se spet z
uprle v njo, ali ona
strahu prenašala ta
Še ponorčevala se j
zgodilo?« Nato se je
skočil od nje in v ro
svetil dolg, oster no
mirna; toliko, da se

»Glej, Ana! A t
pec? Ali on, ali ti, a
mora zgoditi.

»Oh, ti si groze
si me prvič, da se
drugič me več ne b

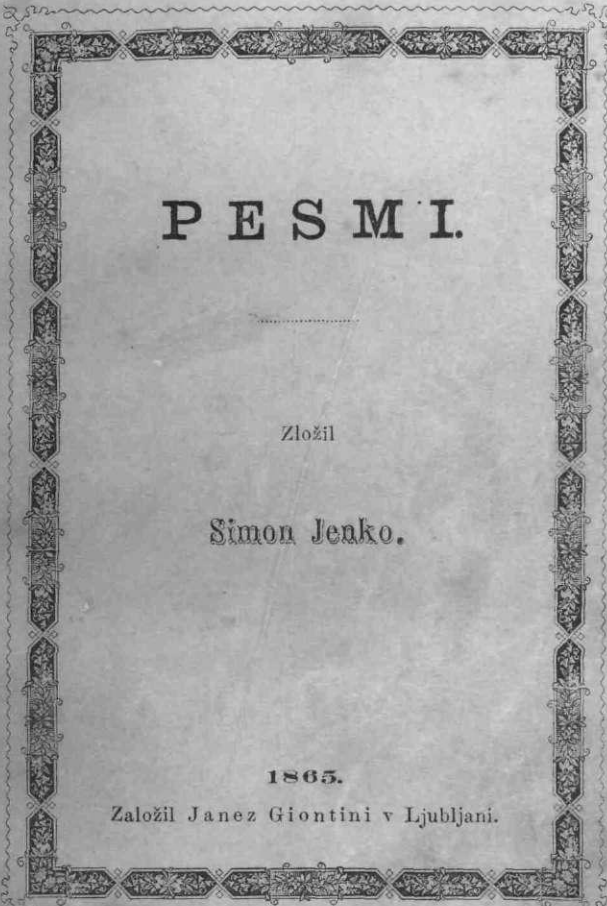
»Torej me nika
teh besedi je bil gre

Skočil je proti
z nožem, ali v mah
sama ustavila, pa
proseče vzdihnil: »A
je zopet smejala, ke
jena tega, dokler je
Ni samo enkrat izv

26039
D. 95

T. C. d.

P E S M I.

Zložil

Simon Jenko.

1865.

Založil Janez Giontini v Ljubljani.

P F S M I.

Zložil

Simon Jenko.

Orhovnik

1865.

Založil Janez Giontini v Ljubljani.

II C 26139 d

030003628

ID=2138413

Pesmi.

Uvod.

Ovigni se! ukàz mi reče.
Srce pade mi v oblasti
Silne, prej neznane strasti,
Ki ko živi ogenj peče.

Čut se zlije mi v besede. —
Preč so črne bolečine,
Strast občutkov divjih mine,
Jasen mir se v prsi vsede.

Moja pesem.

Moja pesem bo nosíla
Tvojo hvalo križem svet,
'Z ust mladenčev se glasíla
Bo še v času poznih let.

Iz solzá, ki so veséle
Mi rosíle moj obraz,
Rože bodo razcvetéle,
Ko spet pride cvetja čas.

Iz solzá, ki so otožne
Zalivále mi okó,
Pa vijólice pobóžne
Pómlad obrodíla bo.

Spremenjeno srce.

Kaj ptici je, da žalostno
 V grmovji žvrgoléva,
 Zakaj več pesmi, kakor prej,
 Veselih ne prepéva ?

Zakaj po nebu zvézdice
 Tak žalostno brljó,
 I več takó, kakor so prej,
 Veselo ne bliščíjo ?

Saj ptica speva v eno mér,
 Ko nekđaj je, veselo,
 Nebó od zvezdic še bliščí,
 Ko nekđaj je bliščélo.

Vse tako je, kakor popréj,
 Bliščéče i vesélo ;
 Le ti srcé, le ti srcé,
 Le ti si mi zbolélo !

Prošnja.

Da te ljubim, ti je znano,
Da me ljubiš, davno vem;
Kaj ogi'baš se pred máno,
Odgovarjaš le očém ?

Pusti strah i moja bodi,
V dar sreé ti podelím ;
Bog nebeški sam naj sodi,
Kaj poklonil sem ti ž njim !

Pred durmi.

Glásno si pévala,
Strune ubírala,
Nisi pač míslila,
Da sem te čul.

Blizu pri durih bil,
Tvoje sem glase pil,
Ž njimi srce pojíl,
Vbogo sreč.

Kljuko prijémala,
Skor jo pritísnila,
Pa si ni upala
Roka mojã.

Solza je pádala,
Lice namákala,
Nisi je vídila,
Lite zastonj.

Moč ljubezni.

Brez želje, brez nade
Tekli so mi dnevi,
En pogled od tebe
Doletí me v reví.

Ko se me polástil
Rajski je občutek,
Čisto me prestváril
Eden je trenutek.

Roka v roko sega
Sree k srcu sili,
Novo moč življenja
Čutim v vsakej žili.

Nova moč življenja
Ude mi pretrésa,
Kak je lepa zemlja,
Moja zdaj nebésa!

Pomlad.

† sree, ti se ne zbudíš!
 I jezik, ti ne govoriš!
 Zdaj klije tebi dvojni cvet,
 Pomladi cvet, čas mladih let.

Pogledj, obrni se okrog,
 Zelena gora, živ je log;
 Povsodi pomladanjski cvet
 Vesoljni v svate vabi svet.

Podaj mi ljubica rokó,
 Pod milo pojdeva nebó,
 Kjer njiva zopet zelení,
 Nad njo skrjanec žvrgolí.

Al spet si tukaj, znanec moj?
 Le dvigni se, na glas zapoj;
 Ljubezni glas, veselja klic
 Naznanja príhod naj cvetíc!

Po noči.

Póstelja postlana
Mene premaguje,
Glava je zaspana,
Srce pa mi čuje.

Srce moje čuje,
Ko ves svet že spava,
Tebe obiskuje,
I v veselji plava.

Ko v veselji plava,
Misli pesmi zlate,
Tebi jih podava,
Ki jih dela zá-te.

Ki jih delam zá-te,
Ko ljudjé vsi spijo,
Dal jih bom med brate,
Da te razglasíjo.

Naj te razglasíjo
Po vsi domovini,
Koderkol' živíje
Majke Slave sini!

Slovó.

Ko mesec svetló
Bo spet posijál,
Od ljube slovó
Jaz bodem jemál.

Naj njene oči
V solzàh se topé;
Pomagati ní,
Če poka sreé.

Poglej jih goré,
Čez njé gre moj pot,
O daleč čez njé,
Predaleč od tod.

Ne vprašaj, zakaj
Mí tu ní strpét' ;
Ne vprašaj, kedáj
Se snideva spet.

Mogoče kedàj,
Mogoče nikdár;
Le roko podàj,
I — Bog te obvar'!

Po slovesu.

Temán oblák izza goré
Privlekel se je nad poljé,
Nad póljem v srédi je obstál,
Nebó je čez i čez obdál.

To ní oblák izza goré,
To tudi ní ravnó poljé ;
To misel le je žalostna
Na sredi srea mojega.

Ptici.

Zapoj mi ptičica glasno,
Zapoj mi pesem žalostno,
Ki bo mi v srce ségala,
Občutkom se prilégala.

Po travnicih sprehajam se,
Prelepe trgam rožice;
Oj rožice diše lepó,
Al zá-me duha nimajo.

Ljudjé krog mene se vrsté,
Se smeajajo, se veselé;
Moj duh temán je i molčí,
Nikomur nič ne govórí.

Star sedemnajst še komaj let
Zaničeval že ves sem svet,
I vem, da v srečo to mi ní,
Pa mi sreé tako velí.

V tihi noči.

Pesem, pojdi miloglasna
V noči plavaj tje do njé,
Ko jo zvezde, luna jasna
S spanja mirnega budé.

Ko zamišljena si pase
S čuti sladkimi srcé,
Pesem, tvoje žale glase
Naj nje usta ponové!

Namen mojih pesmi.

Ko moje pesmi tiskane
Po belem svetu bodo šle,
Nekteri mož jih bo izbral,
I dragi svoji v dar podal.
Ko tvoj v Ljubljano pride mož,
Tud ti dobila ene boš,
V rudeče usnje vezane
I zlatom bodo rezane.
O beri jih, preberi vse,
Saj t e b i so napisane.

Skrivnost.

Ador vprašal bo, čegavo čast li pojem,
Zastonj bo vprašal po imenu tvojem ;
Očitno ga izreči nisem smel,
Skrivaj povedati ga nisem tel.

Obujénke.

Skopal sem globoko jame,
Kakor, kadar je pokop,
Kadar črni zemlji damo
Velo truplo v tihi grob.

Vso ljubezen sem nekdanje
V jamo djal s spominom ran,
Kamen sem zavalil ná-nje,
Da je ne pustí na dan.

Al o polnoči gomile
Mrtvim truplom se odpró,
Močne ure čudne sile
Iz grobóv jih priženó.

Noč življenje v ude zlije,
Gíbanje zbudí teles;
Bleda luna tiho síje,
Gleda mrtvih živi ples.

I tako se meni časi
Kamen s srca odvalí,
Ter iz groba se oglasi
Sreča mi nekdanjih dni.

Vstanejo nekdanje sanje
I spomin skelečih ran ;
Moč ljubezni se nekdanje
Spet prikaže mi na dan.

I.

Slabo sveča je brléla,
Zunaj dež je curkom lál,
Skupaj mídva sva sedéla,
Nama lep večer je bil.

Sladki smehi iz očésa
Med solzámi govore,
Telo se drží telesa,
Usta pa se ust držé.

Zunaj je nevihta vila,
Dež na okno je kropíl,
Mídva pa sva se ljubíla,
Lep večér je nama bil.

II.

Mirno desno si mi dala,
Z levo brisala solzé,
Žalostno se nasmehljala.
Rekla si besede té:

„Če ti mar ni več za mene.
Saj ti rada odpustím,
Pojdi, če te srce žene,
Saj nazaj te ne držím.“

Vem, da si mi odpustila,
Jaz odpustil si ne bom.
Kar takrat si govorila,
Jaz odpustil si ne bom.

III.

Zdrava bodi, zdrava bodi,
Zdrava bodi vekoméj!
Tak neumni jezik blodi,
Noga nese me naprej.

Ali srce se ustavlja,
Vse drugače govori,
Le prisego še ponavlja,
Ne odreči mi velí.

Davno žal je nogam djanja,
Žal jeziku besedí;
Srce vedno le priganja,
Ponoviti blage dní.

IV.

Trgal rože sem rudeče,
Tebi venec iz njih vil,
Bodlo trnje me bodeče,
Roko sem s krvjó rosíl.

S tvojega obličja lile
Radost žive so očí,
Pa srcé so mi ranile,
Ko pušica, ki letí.

Jenjale so bolečine
Ki jih trnje obudí;
Rana v sreú pa ne mine,
Vedno huje krvaví.

V.

„Dokler zvezd bo zlata čeda
Razsvetljála božji dom,
Stala moja bo beseda :
Tvoja sem i tvoja bóm.“

Zvezde v daljo se ozrite,
I poglejte v njé srcé,
Zvésto meni oznaníte,
Al res bije še za mé ?

Zvezde pa se za oblakom
Mojim skrivajo očém ;
Gledam, vprašam jih i čakam,
Al odgovora ne zvém.

VI.

V ljubem si ostala kraji,
Jaz pa šel sem daleč preč;
Morebiti sreča naji
Oh, ne združi nikdar več!

Ves čas, kar si mi odvzeta,
Štejem ure, štejem dni;
'Z ur so mesci, 'z dní so leta,
Mescev, let pa konca ní!

Pomlad se na zemljo vrne,
Petje slavcev se zbudi,
V cvetje zemlja se zagrne:
Za-me pa pomladi ní!

VII.

Zemlja se zagrne v tmine,
Glava težka mi zaspí,
Duh čez hribe i doline
Na perutih k teb' letí.

Teb' v naročje glavo trudno
Denem, gledam ti v obraz;
Ti pa smeješ se priljudno,
Ko si se nekdanji čas.

Poljubljavaš mlado lice,
K srcu nosiš mi rokó,
Brišeš rádostne solzíce,
Ki mi iz očí tekó.

VIII.

„Glej jih zvezde, kak bleščíjo,
K' izza gór se dvígajo,
O ljubezni govoríjo,
Rádostne si mígajo.“

O tačas so res bliščéle,
Njih prijazni svit je preč;
Ko tačas, takó veséle
Níkdar mi ne bodo več.

Mrzle z dalje mi brlíjo,
Brez občutka mígajo;
Zvezde nič ne govoríjo,
Zvezde nič ne čútijo!

IX.

Tak si lepa, kakor zora,
Ko pripelje beli dan,
Da zbudi zelena gora
Se iz težkih nočnih sanj.

Da glavé dviguje cvetje
In obrača v njo oči;
Da po vejah glasno petje
O ljubezni zadoni.

Draga! bodi zora meni,
Oznanjúj mi lepši čas;
Žalost mi iz prs odženi,
Zbudi v ustih pesmi glas!

X.

Čas vrtí se neprestane,
Seka rane i zdraví;
Meni pa nekdanjo rano
Vsak dan zopet ponoví.

V teku, ki tekó ga leta,
Ti se premenila boš
V modro ženo iz dekleta,
Jaz bom iz mladenča mož.

Srce bo se umirílo,
Zginil čas bo sladkih sanj;
Nič ne bo se ohranílo,
Neg solzé v spominu nánj.

Tujki.

Prosim te, tujka ljubeznjiva,
V mé ne vpiraj temnih očí,
Da se ljubezen nepremagljíva
V mojem sreću ne obudí.

V njem že nosim ljubezen véрно,
Spremlja me zmerom i povsod :
Davno z udanostjo neizmérno
Ljubim naš slovanski rod.

Lepa tujka, kakó boš čutila
Ti udanost véрно z menoj,
Reci, kakó boš ti ljubíla
Narod moj neizmérno z menoj?

Hitra sprememba.

Čez kratkih mesecev pet
Sva videla se spet ;
Pobesil jaz oči,
V stran gledala si ti.

I skor da bi se smeh
Polotil bil obeh,
Ker razuméla sva,
Kaj mísliva obá.

Za slovó.

Za té, za mé najbolje bo,
Devíca ljubeznjiva,
Da se pozabi, kar je b'lo,
Za vselej se pustíva.

Kaj ti ljubezen moja če,
Ki meni je igrača,
Ki, ko pod nébesom meglé,
Po vetru se obrača.

Jaz tak živím le tje v en dan,
Ne vprašam, kaj me čaka ;
Ti si želíš pokojen stan
I skrbnega možaka.

Ne upaj srca prerodít',
Ne v jarem ga upreči ;
Oh, ljuba, to ne more bit',
Z menoj ne gre se k sreči !

Kar mora bit', naj se zgodí,
Vsak svojo pot hodíva,
Na levo jaz, na desno tí,
Kar b'lo je, pozabíva!

Pisavec.

Trudil sem se i prevdarjal,
Stiskal i grizljâl peró,
Sem premišljâl i se vkvarjal,
Da zapisal bi vrstó.

I ko res sem jo zapisal,
Ter prebral potem jo spet,
Jezem sem jo koj izbrisal,
Bil na tem sem, ko popred.

Preč zagnal sem vso pisavo,
K nji naravnost se podâl,
I za čut besedo pravo
Iz očí sem njenih bral.

Izgubljeni up.

Daj mi sladki up nazaj!
 Moj edín tovarš je bil,
 Ž njim v nesreči sem sladíl
 Dní prihodnje vsaj.

Ko pa tebe sem spoznal,
 V tebi spolnjene željé
 Mislilo si je srcé —
 Preč sem up zagnal.

Kmalu šla si ti za njim. —
 Ko polomljeno drevó,
 Ki zeleno več ne bo,
 Žalosten stojím.

Daj mi sladki up nazaj!
 Mnogo še ne štejem let,
 Kaj brez njega čem počét' ?
 Reci, dekle, kaj ?

Vabilo.

Ljúbica, pojd' z menój,
Lepa je noč nocój,
Bova svat'vála.
Luna naj bode mi
Priča molčéča,
K plesu naj gode mi
Voda šuméča,
Zvezde pa zláte
Pridejo v svate;
Nič se nikár ne boj,
Pojdi le pojd' z menój!

To se vpraša.

Kadar mene se spominjaš,
Vem, da časi me preklinjaš;
Sed puella, quaestio est:
Kdo je kriv, al ti al jest?

Ko zvestost sva prisegála,
Jaz legal sem, ti legála;
Sed puella, quaestio est:
Kdo goljfan je, ti al jest.

Res vtegnilo morebiti
Žal komu bi enkrat biti;
Sed puella, quaestio est:
Kdo bo to, al ti al jest?

Pred sodnjim stolom.

Kadar bom pred sodnjim stolom stal,
Upam, da me Bog ne bo pogubil;
Sámo, če mi bo odvezo dal,
Da sem tebe tak neumno ljubil.

Rodoljubki.

Dekle, če si rodoljuba,
Pusti druge, ljubi mene,
In uzroke mi poslušaj,
Ter zapomni, kar ti rečem:
V prsih nosim srce prazno,
Nič na svetu me ne mika,
I ker tak sem, ni mi dano,
Da bi pela pevška žila;
Če pa ti mi kri razgreješ,
Led otajaš okol srca,
Vsaka misel mi bo pesem,
Vsaka pesem bo izvrstna.
I ko vkup bo cela knjiga,
Koj jo pošljem do Ljubljane,
Do bukvarja, da jo tiska
I razpošlje na vse kraje.
Hvalo pele mi Novice,
Hvalo pel mi bode Glasnik,
Bo dokazal, da sem s knjigo
Naše slovstvo obogatil.

Táko pojde čast imena
Mojega po vsi deželi,
Zraven slava bo donela
Med Slovenci tudi tebi.
Torej dekle, brž pokaži,
Da te rodoljubje žene
Naše slovstvo obogátit' —
Pusti druge, ljubi mene!

Zakaj me ne ljubiš?

Vse misli, ki v prsih sem skrite
Pred drugimi nosil ljudmi,
Vse tebi so davno očite,
Ne ena neznana ti ni;
I vendar, zakaj me ne ljubiš?

Vse trude, skrbí, hrepenenje,
Saj nisem jih nosil za sé;
Posvetil sem tebi življenje,
Poklonil sem tebi srcé;
I vendar, zakaj me ne ljubiš?

Premisli noči prebujene,
I žalostne dneve preštej,
I sôlze za té porojene
Premisli jih vse, i povej,
Povej mi, zakaj me ne ljubiš?

.....

Za rane, za žalost obilo,
Za dni, ki mi temni tekó,
Za ves moj pekèl mi v plačilo
Izpolni vsaj zadnjo željó:
Povej mi, zakaj me ne ljubiš?

————

Obrazi.

Vstala je narava
Ter se giblje živa ;
Znane čute kaže,
Kar nebo pokriva.

I srcé umeje
Čudne govorice,
Ki jih govorijo
Zvezde i cvetice.

Kamenje budí se
In občutke moje
Z mano čuti, z mano
Glasne pesmi poje.

I.

Roži mlado lice
Zarudí ko zarja,
Fantu njeno listje
Tiho spregovarja :

Denes tvoja ljuba
Bo se poročíla,
Mene pa v rumenih
Kíticah nosíla.

Ko ljubezni palo
Bode zagrinjalo,
Moje zadnje perje
Bo na tleh ležalo.

II.

„Naj vso svojo silo
Burja ná-me žene,
Vendar vsako pómlad
Veje so zelene ;

Ali črv pod kožo,
Ki redí se z mano,
On za smrt gotovo
Vsekal mi je rano.“

Tak v večernem mraku
Mehka lipa plaka,
Trdi hrast se smeje,
I nje pada čaka.

III.

Siv oblak po nebu
Z vetrom dalje plava,
Plava v lepe kraje,
Kjer se vije Sava.

Tam se nad gorami
Našim' bo ustavil,
V zlato se obleko
Zárjino opravil.

I ko njo bo videl,
Ko po vrtu hodi,
Mi jo bo pozdravil:
Draga, zdrava bodi!

IV.

Pri zeleni mizi
Moški ino ženske,
Družčina gospode
Bila je slovenske.

Z družčino možakov
Gospodíčne zale
V našem so jezíku
Gladko vse kramljále.

Ves zavzet sem gledal,
Čudu sem se čudil,
Da iz sanj ležnjívih
Kvišku sem se zbudil.

V.

Ko je solnce vstalo,
Dájal sem mu hvalo,
Da na oknu rože
Mi je obsijálo.

Solnce mi je reklo:
„Tebe, rož ni bilo,
Ko mogočno z neba
Zemlji sem svetílo.

Ti ko rosa zgineš,
Jaz pa bom ostalo,
Grob ti obseválo;
Revež, hrani hvalo!“

VI.

Z glasnim šumom s kora
Orgle so donéle,
Druži se z donénjem
Glas soseske cele :

„Bodi počesčena
Rajska ti devíca,
Vseh nebés i zemlje
Naših src kraljica !“

Tak soseska poje,
I na prsi bije.
Skoz visoka okna
Jasno solnce sije.

VII.

Zelen mah obrasta
Zrušene zidove,
Veter skóz-nje diha
Žalostne glasove.

Pôvej, razvalina,
V solneu zatemnéla!
Kaj je moč človeška,
Kaj so njena dela?

I življenje naše,
Ki tak hitro teče,
Al so same sanje?
— S a n j e — jek mi reče.

VIII.

Mlad junák po polji
S težkim srcem hodi,
Zvestega konjíča
Na povôdca vodi.

„Pasi spet se mírno
Travo jej zelêno ;
Trud i boj i rane,
Vse je izgubljeno !

Zlómľjena je sabľja,
Bratje pokopáni,
Kar jih je ostalo,
Tujcem so podáni!“

IX.

Ko zaspal bom v smrti,
Ne kopljite jame,
Kjer vrsté se križi;
Tam ni mesta zá-me.

Na visoki Tatri
Jamo izkopljíte,
Tri drevesa sveta
Ná-njo zasadíte.

Tam moj duh bo gledal
Na vse štíri stráni,
Dokler bela zora
Dneva ne oznani.

X.

Mlade hčere truplo
Črna jama krije ;
Poleg jame mati
Bridke solze lije.

Kar oko doseže,
Smeje se narava,
Pomlad po grobovih
Cvetje razsipava.

V joku svojo zgubo
Človek Bogu toži ;
Slavec, drobni slavec
Pa vesele kroži.

XI.

Rosa, hladna rosa
 Kámenje močila,
 Luna, bleđa luna
 Ná-nje je svetíla.

Čudno govoríco
 Kámenje ogláša,
 Piš večérne sape
 K meni jo donáša:

„Tóđ gredé stopíla
 Je devíca ná-me!“
 „„Ná-me tudi, ná-me!““
 Glásov sto povzáme.

XII.

ⓐ večernej uri
Stal sem poleg Save,
Drla z glasnim šumom
Je z višáv v nižave.

„Mladi fant iz zdrave
Iz strani gorate,
Grem na južne kraje,
Grem med tvoje brate.“

Tak šumečim glasom
Bistri val mi pravi.
Dam mu poročilo:
„Srčno jih pozdravi!“

XIII.

Med borovjem temnim
Mlada breza rase,
V lastnem svetu tuja
Stoji sama zá-se.

Tuja dolga leta
Raste sredi lesa,
Vetra moč jo maje,
Listje jej otresa.

Veter nosi listje
Sestram v daljne kraje,
Tam jim o samici
Sporočila daje.

XIV.

„Južen veter diše,
Beli sneg se taja ;
Mene pa ljubezen
Zmágavna navdaja.

Pomlađ naju kliče,
Duša ljubeznjiva,
Zdaj-le se radujva,
Zdaj-le se ljubiva!“

I ne dá se dvakrat
Ljubica poprósit',
Koj vrabulja z vrabcem
Gnjezdo začne nôsit'.

XV.

Leži polje rávno,
V polji rože krasne;
Dvíga se skrjánec,
Poje pesmi glásne.

Pesem glasna stresa
Písane glavíce,
Sestra k sestri stiska
Zarudélo lice.

Šepetánje tájno
Nosi zrak čez njívo,
Sluhu nerazúmno,
Sreú razumljivo.

XVI.

Žida drobna mravlja
Varno si mravljiše,
Dan na dan ukvarja
Se za blagor hiše.

Dolgo pot nastopi,
Sto pedí od doma,
Z blagom obložena
Spet domú priroma.

Gnjezdo svoje stavi
Orel na višine,
Svet s perutjo meri
Čez vrhé, globine.

XVII.

Log za log se skriva,
Ladja dalje plava.
Duša ljubeznjiva,
Bodi stokrat zdrava!

Donava mogočna
Nosi ladjo moja,
Moje srce vroče
Pa ljubezen svojo.

I mogočna reka
Nikdar ne usahne,
Pa ljubezen moja
Nikdar ne omahne.

XVIII.

„Kadar mlado leto
Pride z novim cvetjem,
Zopet prideš slavec
Praznovat ga s petjem;

Kake nove pesmi
Nam prineseš v gaje?“
Drobni tič odgovor
Dal mi je skakljáje:

Z mladim letom pride
Cvetje, kakor lani,
Jaz pa vam prinesem
Petje, kakor lani.

XIX.

Zarja dan pripelje,
Dan darove razne
Saboj nam prinese
Tužne i prijazne.

Žalosti se znébi,
Predno dan ugasne,
Al spomín ohrani
Na trenutke jasne!

To vodilo zlato
Za življenje kratko
Kožo ti ohrani
Dolgo časa gladko.

XX.

Ves dan je pri oknu
Ljubica čakála,
Da je bleda luna
Mirno posijala.

„Zunaj mesta z drugo
Ljubico je hodil,
Jo po ravnem polji
Je za roko vodil.“

Tako reče luna,
Za oblak se skrije,
Da solzic ne vidi,
Ki jih dekle lije.

Pobratimija.

Naj čuje zemlja i nebó,
Kar dens pobratimi pojó!
Naj se od ust do ust razlega,
Kar tu med nami vsak prisega:
Da srce zvesto, kakor zdaj,
Ostalo bode vekomaj.

I ko ločitve pride čas,
Na razne poti žene nas;
Tu ná! pobratim roko moje,
Ti mi podaj desnico svojo,
Da srce zvesto, kakor zdaj,
Ostalo bode vekomaj.

Beseda dana, vez veljá,
Ne zemlje moč, ne moč nebá,

I ne peklà ognjena sila
Vezi ne bode razrušila,
Saj srea zvesta, kakor zdaj,
Ostala bodo vekomaj.

Slovenska zgodovina.

Bridka žalost me prešine,
 Ko se spomnim domovine,
 Vsemu svetu nepoznane,
 Od nikogar spoštovane.

V zlatih črkah v zgodovini
 Se beró narodov čini;
 Le od našega ni glasa
 S prejšnjega ne zdanj'ga časa.

Kdo spominja se nekdanjih
 V revni zemlji pokopanih?
 Tiho bori vnuk koraka
 Čez grob borega očaka.

I ko ura n a m odbije,
 Črna zemlja n a s pokrije;
 Kdo bo še po nas poprašal?
 Kdo se z nami bo ponašal?

Kako rod za rodom gine,
To povest je domovine,
Vsemu svetu nepoznane,
Od nikogar spoštovane.

Samo.

Kje nek' zemlja grobe krije,
 Kjer junaci domačije
 Mirno smrtno spanje spé?
 Nihče li ne zna za njé?

Rad na tvojo, hrabri Samo!
 Črno bi pokleknil jamo,
 Prst poljubil, ki pod njó
 Hrabro ti leži teló.

Tam klečé nad tvojo rako
 Sebi bi ljubezen tako,
 Kakoršno si ti gojíl,
 Rad v želee srce vlil.

V pesmih glas bi svoj povzdignil,
 Ž njim Slovane bi navdihníl;
 Tvojo vrednost rod spoznal,
 Tebe vreden bi postal.

Adrijansko morje.

Buči, morje adrijansko!
Bilo nekđaj si slovansko,
Ko po tebi hrastov brod
Vozil je slovanski rod.

Ko ob tebi mesta bela
Naših dedov so cvetela,
Ko so jadra njih vojské,
So nosila njih imé.

Molči, morje! kam si djalo,
Al si ladje pokopalo,
Jih razbilo ob peči,
Da jih videti več ni?

Ní jih morje potopilo,
Ní jih ob peči razbilo;
Da jih videti ní več,
Tega kriv je tuji meč.

Naše gore.

Wogóčno se dvígajo naše goré,
Ozírajó se na cvetoče poljé,
Pošljajó toke mu bistríh vodá;
Navzdól se podvízajó hčere gorá,
Pozdrávljajó rod, kí se dvíga na dan,
I last imenuje goró ino plan,
Pozdrávljajó ga, na uhó mu bobné :
„Naj volja tak krepka, ko tvoje goré,
Naj moč tí bo taka, ko tvojíh je rek,
Kí trgajó jéz, i potrésajó breg;
Al mirnóponóšno srce naj tí bo,
Ko tvoje spomladi poljé je cvetnó!“

Molitev.

Ti, ki si ustvaril
Nas ko listja, trave,
Pol svetá podaril
Sinom majke Slave,
Čuj nas večni Bog!
Tvoji smo sinovi,
Dela blagoslovi
Naših slabih rok,
Vsmili se sirot,
Oče! z nami bodi,
Kaži pravi pot,
Ki do sreče vodi;
Ti nam daj kreposti,
Da, kar sklene um,
V djanji naš pogum
Skaže brez slabosti!

Naprej.

Naprej zastava slave,
Na boj junaška krí!
Za blagost očetnjave
Naj puška govori!

Z orožjem i desnico
Nesemo vragu grom,
Zapisat v krí pravico,
Ki terja jo naš dom.

Draga mati je prosila,
Roke okol vrata vila,
Plákala je moja mila:
Tu ostani ljubi moj!

Z Bogom mati, ljub'ea zdrava!
Mati mi je očetnjava,
Ljub'ea moja čast i slava,
Hajd'mo, hajd'mo zá-nje v boj!

Na tujem.

Na strmo višavo,
Na goro jaz grem,
Pogledat v daljavo
Prot južnim straném.

Kjer reke so zdrave,
I bele cesté,
Cvetoče planjave,
Pa čvrsti ljudjé.

Na Sorškem polji.

Pozdravljeno bodi
Sorško poljé,
Kjer moji očaci
V grobih ležé ;

Kjer zibel je moja
Stala nekdaj,
Kjer rojstna stojí še
Hiša mi zdaj.

Triglava visoko
Snežno glavó
Še v sinji daljavi
Vidi okó ;

Še Sava grmeča
V strugi šumí,
Ko leta nekdanja
Liže pečí.

Al sem ti še znanec,
Sorško polje ?
Ker dolgo se nisva
Videla že;

I jaz sem premenil
Misli, obraz,
Kar naju ločila
Kraj sta i čas.

Gôri.

Ti gora, kljubvaš starosti stoletni,
Na tebi ne pozná se časa ost ;
Ko vrne se na zemljo čas prijetni,
Nekdanjo zlije čez-te spet mladost.

Cvetoča gledala si ti narode,
Cvetoča videla njih rast i pad ;
Čutila nisi ti močí osode,
Še zdaj ko nekdanj ti obraz je mlad.

Ko jaz v gomili črni bom počival,
I zelen mah poraste nad menój,
Veselih časov srečo bo užival,
Imel bo jasne dneve narod moj.

Takrat v cvetoči zopet ti opravi
Pozdrávljala boš pomladanji svet,
Takrat moj narod, gora ! mi pozdravi,
Nov rod ponosnih sinov i deklét !

Po smrti.

Ko bodo v grob me djali,
Sto let bom tiho spal,
Da več ne bodo znali,
Kje križec moj je stal ;

Da kar živelo z mano
Nekdanje jih je dni,
V deželo vsi neznano
Počivat bodo šli.

Takrat mi zaigralo
Sreč bo živo spet,
Z orjaško silo gnalo
Nazáj me bo na svet.

Po dragi domovini
Ogledovat bom šel,
Ko sinov naših sini,
Nov rod bo v nji cvetel.

Bom gledal, al spolnile
Željé so se mi v tém,
Al mirno v dnu gomile
Naprej počívat' smem?

Želja.

Sava znad pečine
Goni bele pene,
Pere stare stene,
I hití v doline.

Kakor moč neznana,
Ki valove žene,
V daljo sili mene
Želja neprestana.

Šel bi čez planjave,
Šel bi čez višine,
Da me žalost mine
I srcá težave!

V brezupnosti.

Močí, močí mi daj moj Bog!
Da, ko napade me obup,
Ne vklonim silam se nadlog,
Jim stanovitnost stavim v kljub.

Močí, močí mi daj moj Bog!
Tak krepke kakor zid gorá,
Da, če se ruši svet okrog,
Propast me najde še možá!

Modrijanom.

Bog vam odpusti,
Modri možjé,
Vaše nauke,
Moje gorjé!

Vaši modrosti
Trap sem verjél,
Leta mladosti
Starec začél.

Doba mladosti
Jemlje slovó,
Mlade norosti
'Z groba gredó.

Vrag naj jo vzame
Vašo modrost,
Ki mi je vzela
Mojo mladost!

Naj bo!

†zgínila komaj mladóst,
 Okusil užé sem grenkóst
 I žolč pregotove resnice :
 Da vsega, kar up nam obéta,
 Pozneje, ko prídejo leta,
 Ne spólnijo nam polovice.

Občutkov, ki nežno srcé
 Mladenču pojé i topé,
 Kak polno jih moje je bilo ;
 Pa kakor danú porodníca
 O solneu ob luč je daníca,
 Srcé je te čute zgubílo.

I zdaj negotova reži
 Prihodnjih osoda mi dni

I z upanjem dvom se bojuje;
Al kar je sreé izgubílo,
Saj vem, da ne bo se vrnilo,
Saj vem, da zastonj mi zdihuje.

Korak v življenje.

Srce trepéče
 Od hrepenénja,
 V šumni vrtínee
 Sili življenja.
 Stopil na ladij
 Tudi bi eno,
 Jádral za srečo
 Nerazjasnjêno.
 Môrje lažnjivo
 Kje so bregovi!
 Grozna širjava,
 Grom i vetrovi —
 Zije slapovje,
 Rjove peneče,
 Barke razbija,
 V brezna jih meče.
 Zvezde prijazne,
 Pot mi kažite,
 Srečni vetrovi
 Čoln mi vodite!

Trojno gorjé.

Gorjé, kdor nima doma,
Kdor ni nikjér sam svoj gospod;
Naj križem svet preroma,
Saj vendar tujec je povsod.

Gorjé, kdor se useda
Za tujo mizo žive dní;
Vsak grižlje mu preséda,
Požírek vsak mu zagrení.

Gorjé, kdor zatajiti
Prisíljen voljo i sreé
Bedakom posodíti
Čas mora, glavo i roké.

Sprememba.

Hitro obrača se časa koló,
Naši duhovi ž njim se vrtíjo,
Dan na dan sebe same meníjo,
Sami ne znajo zakaj i kakó.

Tugi žareči me dala v oblást,
Dala me sreča vodníci je slabi;
Zopet pihljaje nada me vabi,
Njeno hladívno okušam že slast.

Miru odpíra se prazno sreé,
Rane zastárane sčásoma celi,
V jasni prihodnosti tužnoveséli
Gine iz srca ognjéno gorjé.

Želje.

Peruti hotel bi imet',
Preménil bi nezmérni svet,
Poískal rad bi miren kot,
Kjer bil bi sam i svoj gospod.
Ukrótil strastno bi sreé,
Željàm dajál ozké mejé,
I kar dožível sem nekđaj,
Pozábil bi za vekomaj.

Na grobéh.

Po grobih sem hodil, kjer trava zeléna
'S trohljivosti známenje upa poganja,
Po grobih, kjer starost leží položéna,
Kjer v prahu počíva lepota nekdanja.

Poglédal sem v jamo nedavno skopáno,
Šest čevljev globoko, tri čevlje širôko,
Poglédal sem v postel človéku postláno,
Ki meja je mislim letéčim visôko.

Glasove bridké je srcé zdihoválo,
Roké so se s silo na prséh sklenfle,
Trohljivosti grozno zaklícál sem hvalo,
Da jek so zamolkel dajále gomfle.

Slika.

Šolnce rumêno
Goro zelêno
Zadnjič poljúbilo je ;
V krilo temíne
Hribje, dolíne
Tího zavíli so se.

Tam na iztoku
V sinjem oboku
Luna prikaže glavó ;
Bolj se užíga,
Vedno bolj miga
Zvezdic prijázno zlató.

Vétrec pihljáje
Jézero maje,

Rahlo ob bregu šeptá ;
V jézeru čeda
Zvézdic se gleda,
V daljni globíni migljá.

Nočna temína,
Slika spomína
Srečnih i žalostnih dni :
Zvezdam bliščéčim,
Zvezdam brléčim
Dnevi enaki ste ví.

Jézero krasno,
Temno al jasno,
Ti si podoba sreá ;
V tebi odséva
Vsacega dneva
Svít se mi ali tema.

Mati.

Dete revno, dete malo,
Kdaj mi bodeš poplačálo
Vse, kar zá-te skrbna mati
Móglá sem i bom prestati?

Sem pod srcem te nosíla,
V bolečínah porodíla,
Zá-te noč i dan skrbéla,
Zá-te sem i bom živéla.

Postel kol'kokrat postlála,
Zibel tvoje sem zibála,
Pesem ti zapela sladko,
Da zaspálo si čez kratko;

Čez-te se potém nagníla,
Srčno Boga sem prosíla:
Oče, huđega ga bráni,
Meni, sebi ga ohrani!

Dete malo in ubožno,
Bodi pridno i pobožno,
S tem skrbí mi boš plačalo,
Dete revno, dete malo!

Angelj tužnih.

Ko obíde strah duhá,
 Angelj stopi iz nebá,
 Pride v hali žalostni,
 V hali temnovišnjevi.
 V levi roci vrč imá,
 V vrču sólz je do vrhá,
 Zliva jih na vse stezé,
 Koderkoli človek gré.
 Kamor sólze pádajo,
 Rožam glave sáhnejo,
 Trava hitro se suší,
 Zemlja pusta ne rodí.
 V desni roci pa imá
 Ogledálo iz zlatá,
 Pred očí mu ga drží,
 Kaže v njem pretekle dní,
 Mu v svetlosti jasni spet
 Kaže čas prihodnjih let;
 Upu srce se odprè,
 Duh otožni zjásni se.

Studenca.

▼štric spod goré zelêne
Izvírata studenca dva,
I kakor pot ju žene,
Hitíta v plan nevtégama.

Na dvoje gresta pota,
Na dvoje bolj, skoz bolj navdól;
Končála teke bota,
Al več se vídela níkol.

Zimski dan.

Solnce se od daleč skriva,
Vrana leta okrog hiše,
Tenek veter zunaj piše,
Tla pa debel sneg pokriva.

Tam na klancu je vse živo,
Vkup so iz vasí otroci,
Vsak sení v premrli roci
Vozi, i drží se krívo.

Starec zre iz gorke hiše,
I spomín se mu poslí,
Dni premišlja, ki so bili,
I na tihem solze briše.

Solnčni mrak.

Solnce mrkne, tma nastane,
I ker dneva luč ne sije,
Ptičji kor se plašen skríje,
Netopír iz dupla plane.

Netopír zdaj gospodúje,
Prvega se ptiča šteje,
Kar pokrívajo jih veje,
Loga pevce zaničúje.

Mesec izpred solnea zgíne,
Zopet svítli dan zasíje : —
Brž vnemó se melodíje,
Netopír beží v otlíne.

Sanjaču.

Po tili noči mesec plava,
Mladenič tužen zre v nebó,
Zamišljena njegova glava,
Sreé mu v prsih je tesnó.

Ne vdajaj se duhovom mraka,
Zaprì sreé, zaprì očí;
Glej mehka postelja te čaka,
Ozdravit' reveža želí.

Nevesta.

Zvezde se blískajo,
Luna pa svéti,
Godci pa pískajo
Mojem' dekleti.

Snoči je jókala,
Dens ni veséla;
To bo še stókala,
Starca je vzela!

Narodna (?)

Dolín'ca cvetoča,
V dolín'ci studénček,
Pri njem je deklíč'ca,
Ki vije si vénček.

Prišel sem si žej'co
Gasít na studénček,
Deklič'ca mi dala
Je srček i vénček.

Naš maček.

Naš maček je ljub'co imèl,
 Vasóvat noč vsako je šel;
 Prišèl je domú ves zaspán,
 Ko mežnar odzvonil je dan.

Zboléla je ljub'ca močnó,
 O joj, če več zdrava ne bo!
 Naš maček je jókat' začel,
 Nobene več miši ni vjel.

I ko mu res vzame jo smrt,
 Okoli se plazi potrt,
 Življenje sovražít' začnè —
 V soboto obésil se je.

To žalost v eksempelj povém
 Neskrbnim vam mladim ljudém:
 Če dolgo živét' vam je mar,
 Zaljúbit' se níkdar níkár!

Pogreb.

V zvoniku dvanajst ura bije,
Ravníne, gôre tema krije ;
Le v mestu luči še goré,
Le v mestu še ne spé ljudjé.

Piščali, gosli se glasíjo,
Vrsté plesavcev se vrtíjo,
Njih líe nobenega ne znaš,
Ker vsak obraz je čudna laž.

Pred vrata konja pridrdrata,
Kočíjo črno pripeljata ;
V kočíi pa mrlič leží,
Svet tacega še videl ni.

Okó, globoko v čelo vdrto,
Je vedno še na pol odprto,
Na ústnicah i na očéh
Še ziblje se hinavski smeh.

Obleka mu je tenka svila,
Lasjé dišé mu od kadíla,
Cvetíce ga pokrívajo,
Ki se užé oblétajo.

Pred hišo konja zarzgetáta,
Odprejo se visoka vrata,
Za vozom v pare stopi trop,
Da počastí možá pokop.

Devíce, davno že v srpani,
Dekleta letos še ko lani,
Se v prvej vrsti jokajo,
I samski stan preklínjajo.

Potem mladenči se vrstíjo,
V obráz bledí na pol mežíjo,
I v prazne žepe segajo,
Denar okrogli kolnejo. ☛

Za njimi množica neznana
Gre klavrna i vsa zaspana.
V koló obstopí črni grob,
Zapoje tak pogrebcev trop:

Le ž njim v pogreba tihe tmine!
O polnočí zmed nas naj zgine,
Zapojte v grob mu iz vseh ust:
Ne vstani več nesrečni Pust!

Roža.

Sred vasí so lipe trí,
Hišica pri njih stojí.

Hišica leséna je,
Roža zlata v njej cvetè.

Zá-me roža ta cvetè,
Zá-me le, za druge ne.

Kdor bo trgal rožo to,
Dal mi bo rosó glavó.

Cekín.

Zaslužim si cekín,
K zlatarju se podám,
Cekín mu v roko dam,
Mu rečem i velím :

„Le kuj, le kuj zlatár,
I prav za prstek mlad
Naredi prstan zlat,
Prekúj mi ta denár !

Namestu carja pa
Izreži črki dve,
Da njeno se imé
I moje se pozná.“

Koj k delu gre zlatár,
I prav za prstek mlad
Naredil prstan zlat,
Prekóval je denár.

Pa k ljubi se podám,
Objamem jo sladkó,
Jo primem za rokó,
Na prst ji prstan dam.

Pa bral sem v njé očéh
Vprašanje strahom bral :
Zakaj nek nisi dal
Kovati rajši dveh ?

Pri oknu.

Bele cvetíce, ledéne cvetíce,
 K vam bom goreče pritísnila lice.
 Tajaj led, tajaj led, lice gorkó,
 Da mi po cesti pogleda okó.

Vidim sení, kak po cesti svršíjo,
 Svate vesele, ki ná-njih sedíjo,
 Lep i najlepši pa ženin je mlad;
 O da sem morala njega poznát'!

Malo trenutij, pa notri do groba
 Drugi zadána bo tvoja zvestoba.
 Naj v nje naročji ti sreča cvetè,
 Meni za veke izginila je.

Bele cvetíce, ledéne cvetíce,
 Vé ohladíte žaréče mi lice!
 Večni Bog, mili Bog, drži me tí,
 Da mi ubogo sreé ne skopní!

Lilije.

Lilije trgam
Lilije bele,
Več mi ne boste
Mladi cvetele.

Več vas na solnce
Ne bom nosila,
Več vas z vodíco
Hladno rosíla.

Lilije bele,
Le usehníte!
Z mano cvetéle,
Z mano veníte!

Zadnji večer.

Nocój, le še nocój
Naj mesec bo svetèl,
Ko k meni ljubček moj
Bo zadnjikrat prišel.

Čez to ravnó poljé
Ino čez travnike
Pa gladke so stezé,
Po njih moj ljubi gre.

Pa psi zalájajo
Po vsej vasi na glas,
Na glas oznánjajo,
Da gre moj ljubi v vas.

Klobúk imá na glav',
Za njím pa listek bel,
Ta listek táko prav',
Da cesar ga bo vzal.

Petêlin je zapél,
Daníca je prišlâ,
Slovó je dragi vzal,
Jaz sem zajókala.

„Ne jokaj ljubica,
Čez osem kratkih let,
Če bova še živâ,
Pa se spet snídeva.“

Oh, psi še lájajo ;
Al ljubega več ní,
Pred mojo kamrico
Pa trava zelení.

Prežalostno srcé
Veselja nima več,
Sam Bog nebeški vé,
Kdaj osem let bo preč!

Mlada Mana.

Lune vpraša solnce rano :
„Je li tebi, sestra, znano,
Kaj da rože v tla so vgnane,
Ki veséle
So cvetéle
Po gredícah mlade Mane ?

Ko sem včeraj jutro vstalo,
Njeno okno obsijálo,
Rádostna, s pogledom jasnim
Tam je stala
In igrala
Zadovoljna z vencem krasnim.“

Luna se je nasmejála :
„Kaj bi tega jaz ne znala !

Snoč prišel je mlad učenec
Čez gredíce,
Čez cvetíce ;
Vzel je sabo krasni venec.““

Lenčica.

Lenčica v bregu ovčice pase,
Tamkaj za njivo, kjer detelja rase ;
Spanje premore ji lepe oči,
V deteljo njena čeda hití.

Hitro je mladi sosed pritekkel,
Deklico zbudil, tak ji je rekel :
„Deteljo tí si popasla mojó,
Vzamem ti čedo tvojo zató.“

Lenčica milo ga je prosíla,
Pa je sosedu takó govorila :
„Pusti ovčice, saj sosed si moj,
Ž njimi jaz vedno sem, ône z menój.“

„S čedo ostani, čeda pa s tabo ;
Tebe vzel in ovčice bom sabo,
Da gospodínja moja mi boš,
Moja ženíca, jaz pa tvoj mož.“

„Kaj pa mati stara poreče,
Ki me pustiti nikakor neče?
Reva ne more brez mene živét',
Šteje let že sedemdeset.““

„Staro boš mater seboj pripeljála,
V gornici ona bode naj spala;
Mídva pa v beli kamrici,
Lépo za naju pripravljeni.“

Nevabljeni svat.

„~~K~~o boš se možila,
Al boš povabila
Tud mene, al ne ?

Če prav me pozabiš,
Če prav me ne vabiš,
Pa sam bom prišel.“

I ní ga vabila,
Al ga pozabila,
Al smela ga ní.

Pa kakor govoril,
Tako je res storil,
Prišel je na pir.

Na stran se je vsedel,
Ni pil i ne jedel
Raztrgani svat.

Nevesta pijače
I bele pogače
Ponudi mu v dar.

„Pogače ne maram,
Za vino ne baram,
Le sama ga pij!“

Še prstan si sname :
„Ta prstan ní zá-me,
Ná, možu ga đaj!“

I šel je iz hiše,
Nevesta pa briše
Rudeče oči.

Ljudjé pa so jeli
I pili i peli,
Veseli bili.

Zimski večer.

Pojdi, Minka, zápri duri,
Peč s panjači mi podkuri.

Luč mi v leščerbi napravi,
Stol moj k peči sem postavi.

Semkaj hčerka sédi k meni,
I kolovrat svoj zaženi.

Pravi mi o bratu svojem,
Ob edinem sinu mojem,

Kak nam je rokó podajal,
Ko od doma je odhajal.

Ti si solzna zdihovála,
Mati je na glas jokála.

Šel od nas je v kraje tuje,
Koder vojska smrt gostuje.

Dokaj je minulo časa,
Da o njem ni bilo glasa.

Tretje leto list poslani
Nam njegovo smrt oznani.

Od takrat je tvoja mati
Bila nehala jokáti.

Legla je, pa ni več vstala,
V Bogu osmi dan zaspala.

Zaklad.

„Le hitro na delo rokó!
Pod sívo to skalo ležé
Velíki, neznani zakladi,
Rumenega kupi zlatá
I belega čudo srebrá
V globoko zakópani kadi.

Marija, ki srenja te ta
Dobrótnico milo pozná,
Nam bodi nocój pomočníca!
Če dvignemo srečno zaklad,
Pa kakor je kolí bogát,
Od vsega ti bo polovíca.“

Tak prosi i kliče drhál,
Poprime kopaje se tal,
Z lopátami, s krampi pritiska.

„Že nekaj zvenčí pod zemljó
 Le zdaj še udarím krepkó!“
 I suho zlato se zabliska.

„Okoli železne kadí
 Vrzímo debéle vrví,
 Da v zemlji posoda se gane,
 Na desno, na levo še stran
 Kopljímó, da zdajci na dan
 Bogati dobiček nam vstane.

Kopáli na vsako smo plat,
 Otvézena silna je kad ;
 Zdaj vprímó, tiščímó, vlecfímó !
 Če slehrni počil bi ud,
 Obilo poplačan bo trud,
 Saj vemo, zakaj se potímó.“

Močneje vsakteri se vprè,
 Da kad se zaziblje, zmajè,
 Ter dviga se, dvigne, ustavi ;
 Pa sila pomnóžena vsa
 Potegne na ravne jo tla,
 Na trato jo varno postavi.

„Al kaj, ko pa naše vse ni!
Bedaki, neumneži mi,
Storíti enako oblubo!
Čemú bo Maríi zlató,
Devíci prečisti srebró?
Molítev le jemlje za ljubo.

Zatorej bolj pametno bo,
Med nami bogato blagó
Pravično naj bi se delilo“ —
Pa groza! odprè se prepàd,
I kad jim požrè i zaklâd,
Delítve več treba ni bilo.

Knezov zet.

Pač lep je mladi vrtnar bil,
Ki rože v vrtu je sadíl,
I rad je delal, bil vesél,
Pa tako pesem si je pél:
Najlepšo rožo bom izbrál,
I svoji ljubici jo dal;
Saj bodem, če sem tudi kmet,
Enkrat še vendar knezov zet.

Pri oknu stal je gospodár,
I slišal, kaj je pel vrtnár;
Po udih stresel ga je mraz,
Od jeze bil mu bled obraz.
Le semkaj, semkaj moj vrtnár!
Tak klical ga je gospodár,
Vrtnár si bil doslej ti moj,
Denès pa greš na lov z menój.

Le vzemi puško rísano,
I z mano pojdi na goró,
Da ustrelíva tam volká,
Ki trga mlada jágnjeta.

Ko solnce šlo je za goró,
Prižgalo zvezde je nebó,
Skovír na gori je zapél,
Nekdó slovó od svéta vzél.
Po Kolpi plaval je mrlíč,
Nad Kolpo je odvával ptíč.

Odbíje ura polnočí,
Po starem gradu vse že spí,
Hčí knezova le še ne spí,
Pri nji še svitla luč gorí.
Na vrtu pa stojí nekdó,
Premílo prosi, presladkó:
Le pojdi, ljubica z menój,
Da poročíva se nocój;
Ko počí zor, ti moja boš,
I jaz za vekomaj tvoj mož.
Tak milo prosi, tak sladkó,
Da zmoti módro ji glavó.

Obléče krilo svilenó,
Z ruménim zlatom vdélano,
Čez krilo pa srebrni pas,
I rožo déne v kito las,
Ki jo vrtnár je včera j dal,
Ko je pod njenim oknom stal.

Grad beli tího zapustí,
Za ljubim svojim pohití
Oh pojdi sem, ne mudi se!
Glas znani v dalji čuti je.
Če teče bolj, če bolj hití,
Klic vedno dalje se glasí.
Počákaj, ljubček moj, postój,
Postój, ne beží pred menój!
Le híti, híti, ljubica!
Saj že na koncu pota sva.

I ko do Kolpe prihití,
Na strmém bregu obstojí.
Iz vode glas se je glasí
Tak žalosten i táko míl,
Da príme s čudno jo močjó
V globoko zvabi jo vodó.

Skovír skovíkati začel,
Nekdó pa votlo je zapél:
Če bil sem tudi reven kmet,
Zdaj sem pa vendar knezov zet!

Morski duhovi.

Pri gradu tik mórja pa stražnik stoji,
Ob glavi razljúčena burja mu vije,
Šuménje valóv na ušesa mu bije,
Ob skali na bregu se voda pení.

Al strah, al te groza ni, revni voják ?
Morjé je neznanih duhóv domovína,
O pólnoci se jim odprè globočina,
I čudno težák i napôlnjen je zrak.

I temna meglà se podí čez vodó,
Se dviga i miga i težka se niža,
Dirjaje oddálja i zopet se bliža —
Vetrovje potíhne, morjé je mirnó.

Iz temne meglé pa množína duhóv
Posúje se v školjkah od zláta bliščéčih,
Prijézdi na ribah srebrnosvetéčih,
Ter vije se čudno k glasóvom rogóv.

Kak hiter, kak jasen, kak čuden je ples,
Ki suče čez mórje se mirno i plano,
I petje človeškim ušésom neznano
Razléga k vihránju se jasnih telés.

Rajánje zastane i petje nehá,
Pa kakor na Krasu povzdígne se burja,
Ter vije viharna i brije do morja,
Tak dvigne se trop i tak k bregu vihrá.

Vojáka zagrabi množína duhóv,
Peréscu enako od tal ga pobere,
Nevíhti enako po morji ž njim dere,
Pogrézne ž njim v brezdno se drznih valóv.

Duhovi imájo tam doli svoj grad,
Steklene so stene, srebrna so vrata,
Dvorana je v gradu, v nji miza je zlata,
Za mizo postávljen pa préstol je zlat.

Na zlatem prestólu pa cesar sedí,
Na desno posádil si hčerko je zalo,
Ni taki lepoti še solnce sijálo,
Človeško okó je še vídelo ni.

Vojáka popríme prečudna oblást,
Srcé se mu širi i huje mu bije,
Rudeča vročica mu lica zalije,
Pretrésa vse ude neznana mu slast.

Nezbrane mu misli po glavi vršé ;
Kar z zlatega stola devica se dvigne,
Smehljáje mu živim očésom pomigne,
I svoje prebéle podá mu roké.

I zbora nevídnega glas zadoní,
Plesavke s plesavci se v krog zavrtíjo,
Da v čutih se rajskih jim srca topíjo,
Obleka šumí i ves svet se vrtí.

Voják cesaričino stisne čez pas :
Jaz tvoj sem, ti moja, nič naju ne ločí,
Ti moja na véke, al srce mi počí —
Pa čuj, kako znan se razlega mu glas !

Glas kládíva v gradu enó zabrenčí,
Voják se prestraši, očí si pomane,
Pred njim pa patrolja tovaršev obstane,
Ter družemu stražo tik morja zročí.

KAZALO.

	Na strani
Uvod	1
Moja pesem	2
Spremenjeno srce	3
Prošnja	4
Pred durmi	5
Moč ljubezni	6
Pomlad	7
Po noči	8
Slovó	10
Po slovesu	12
Ptici	13
V tihi noči	14
Namen mojih pesmi	15
Skrivnost	16
Obujénke	17
Slabo sveča je brléla	19
Mirno desno si mi dala	20
Zdrava bodi, zdrava bodi	21
Trgal rože sem rúdeče	22
Dokler zvezd bo zlata čéda	23
V ljubem si ostala kraji	24
Zemlja se zagrne v tmíně	25

	Na strani
Glej jih zvezde, kak bleščijo	26
Tak si lepa, kakor zora	27
Čas vrtí se neprestano	28
Tujki	29
Hitra sprememba	30
Za slovó	31
Pisavec	33
Izgubljeni up	34
Vabilo	35
To se vpraša	36
Pred sodnjim stolom	37
Rodoljubki	38
Zakaj me ne ljubiš?	40
Obrazi	42
Roži mlado lice	43
Naj vso svojo silo	44
Siv oblak po nebu	45
Pri zeleni mizi	46
Ko je solnce vstalo	47
Z glasnim šumom s kora	48
Zêlen mah obrasta	49
Mlad junák po polji	50
Ko zaspal bom v smrti	51
Mlade hčere truplo	52
Rosa, hladna rosa	53
O večernej uri	54
Med borovjem temnim	55
Južen veter diše	56
Leži polje rávno	57
Zida drobna mravlja	58

	Na strani
Log za log se skriva	59
Kadar mlado leto	60
Zarja dan pripelje	61
Ves dan je pri oknu	62
Pobratimíja	63
Slovenska zgodovina	65
Samo	67
Adrijansko morje	68
Naše gore	69
Molitev	70
Naprej	71
Na tujem	72
Na Sorškem polji	73
Gôri	75
Po smrti	76
Želja	78
V brezupnosti	79
Modrijanom	80
Naj bo!	81
Korak v življenje	83
Trojno gorjé	84
Sprememba	85
Želje	86
Na grobéh	87
Slika	88
Mati	90
Angelj tužnih	92
Studenca	93
Zimski dan	94
Solnčni mrak	95

	Na strani
Sanjaču	96
Nevesta	97
Narodna (?)	98
Naš maček	99
Pogreb	100
Roža	103
Cekín	104
Pri oknu	106
Lilije	107
Zadnji večer	108
Mlada Mana	110
Lenčica	112
Nevabljeni svat	114
Zimski večer	116
Zaklad	118
Knezov zet	121
Morski duhovi	125

00000172476

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA

00000172476

